

HAYVANLARIN SINIFLANDIRILMASI

Organizmaların çeşit ve farklılıklarıyla onların arasındaki akrabalıkları inceleyen bilim dalı Taksonomi veya Sistematik Zooloji olarak isimlendirilir.

Günümüzde sınıflandırma homolog organlara göre yapılır.

Homolog organlar; Aynı kökten gelen, temel plan ve gelişme bakımından birbirine benzeyen organlardır.

Örneğin, bir kuşun kanadı, insan kolu, bir balığın pektoral yüzgeci aynı kökten gelen homolog organlardır.

Evrimsel ilişkilere gore sınıflandırma:

Linneus (1758) tarafından yerleştirilen taksonomik ereve en iyi bilinen sınıflandırma Őemasıdır. Sistem hiyerarşiktir (bir kategori daha az kapsamlı grupları içerir.).

Alem

Şube

Sınıf

Takım

Familya

Cins

Tür

Tür: Birbirine ve ana babalarına çok benzeyen, diğer türlerin üyelerinden üreme izolasyonu gösteren topluluktur. Dolayısıyla tür o türün üyelerinin ulaşımı olan bir genetik materyal havuzu oluşturur. Diğer tüm türlerin gen havuzlarından izole olmuştur.

Hayvanların sınıflandırılmasında dikkate alınan esaslar;

1-Hücresel organizasyon

2-Vücut simetrisi

3- Embriyo tabakalarının sayısı

4-Vücut boşluğu tipleri

5-Vücutta bölme veya segmentlerin bulunuşu

6-Etraf yapıları

7-İskelet bulunuşu

8-Dolaşım sistemi

9-Sinir sistemi

PROTOZOA (BİR HÜCRELİLER)

Bir hücreli ve çoğunlukla mikroskobik organizmaları kapsayan bir alt alemdir ve dünyada 30000'den fazla bir hücreli hayvan türü bilinmektedir.

Bir protozoanın yapısı çok hücreli hayvanların bir hücresinin yapısını andırır.

Bununla birlikte işlevsel yönden çok hücreli bir organizmaya benzer.

Bazılarının yapısı çok basit, bazılarının ise içerdikleri organelleri sayesinde yüksek organizasyonlu hayvanların görevlerini yapar.

Bir hücreliler tatlı sularda, denizlerde, nemli topraklarda yaşadıkları gibi, bir kısmı da diğer hayvanların vücudunda parazit olarak bulunurlar.

Büyükükleri 2-3µm civarında, mikroskobik hayvanlardır.

Çok hücrelilerden belirli bir farklılık göstermelerine rağmen temel yapılarında benzerlik vardır.

Vücut hücre zarı ile çevrilidir.

Hücre zarının hemen altında sitoplazma daha kıvamlı bir dış ektoplazma, ve iç tarafta daha akıcı endoplazmaya ayrılır.

Endoplazma organelleri ve kofulları içeren akıcı bir yapıdır.

Bir hücrelilerin çoğu (tatlı sularda yaşayanlar ve parazit olanlar) besin ve oksijen yetersizliği, kuraklık, sıcaklık ve soğuk gibi elverişli olmayan koşullarda kist adı verilen dayanıklı bir zarla örtülüdür.

Kist oluşturacağında hayvan kre şekli ni alır, organeller kaybolur. Dışarı su çıkararak küçülür. Daha sonra hayvanın kendi etrafında saldığı jelatinli tabaka katılaşarak, kistin çeperini oluşturur.

Çeper kabartılı veya dikenli, sarı ya da koyu renkli olabilir. Bu şekilde aylarca ya da yıllarca protozoan kendini koruyabilir. Koşullar uygun olduğunda tekrar işlevsel hale döner.

Her çeşit yaşam ortamında bulunmalarına karşın, en yoğun olarak sucul ortamlarda yaşarlar.

Denizlerde, tatlı sularda (topraktaki ve hatta bitkilerin arasındaki en küçük su birikintilerine) serbest olarak yaşarlar.

Diğer organizmalarla da simbiyotik ve parazitik yaşam gösterirler.

Hareket organellerinin yalnız suda işlev görebilmesinden dolayı daha çok durgun sularda bulunurlar, kuru alanlarda sadece kist şeklinde kalırlar.

Kist olarak kuşlar ve böceklerin ayaklarına takılarak uzak mesafelere taşınabilirler.

Bu nedenle tatlı su türü ve bazı parazitler tüm dünyada yayılmışlardır.

Protozoanlar hareket etmelerini sağlayan yapının (hareket organelleri) çeşidine göre sınıflandırılır. Buna göre protozoa alt alemi 4 şubeye ayrılır:

1.Şube- Flagellata (Mastigophora, Kamçılılar): Hareket bir yada birkaç ip şeklinde flagellumla (kamçı) sağlanır.

2.Şube- Rhizopoda (Sarcodina, Kökbacaklılar): Kökbacaklılar. Hareket pseudopod denilen yalancı ayaklarla sağlanır.

3. Şube- Ciliata (Infusoria, Kirpikliler): Hareket sil (kirpi) denilen organeller ile sağlanır.

4. Şube- Sporozoa (Sporlular): Hareket organelleri olmayan parazit bir hücrelilerdir.